

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁAŃ W 2020 ROKU

Nasza misja

Inspirujemy. Edukujemy. Wspieramy. Od początku.

Fundacja Rozwoju Dzieci im. J. A. Komeńskiego powstała w 2003 roku, by stwarzać dzieciom jak najlepsze warunki już na wczesnym etapie rozwoju i edukacji.

Jesteśmy organizacją pożytku publicznego. Naszym celem jest wyrównywanie szans dzieci, by stały się światłymi ludźmi. Inspirujemy dorosłych do tworzenia warunków, w których każde dziecko może rozwijać, odkrywać i wykorzystywać własny potencjał. Proponujemy rozwiązania systemowe i prawne, mamy sprawdzoną ofertę różnorodnych form pracy z dziećmi.

2

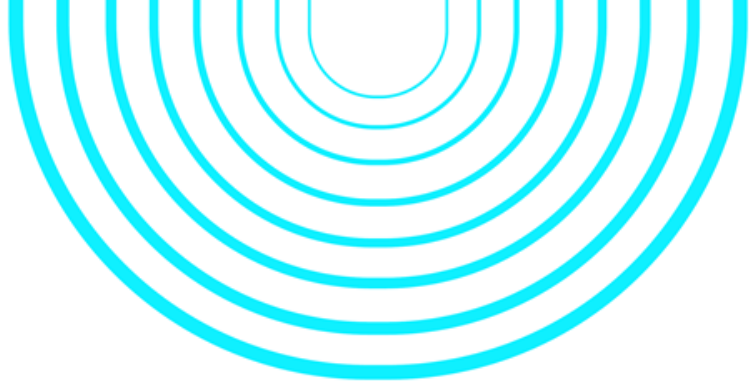
Nasza wizja dziecka

Każde dziecko to niepowtarzalna osoba.

To człowiek, który ma prawo dokonywania własnych wyborów, samodzielnych odkryć, szukania rozwiązań, podejmowania decyzji i ponoszenia ich konsekwencji, a także do popełniania błędów.

Zadaniem dorosłych – rodziców, nauczycieli i pedagogów jest stwarzanie przestrzeni dla takiej aktywności dzieci, która da im poczucie, że poznawanie świata jest procesem radosnym i przynoszącym satysfakcję.

ROK 2020

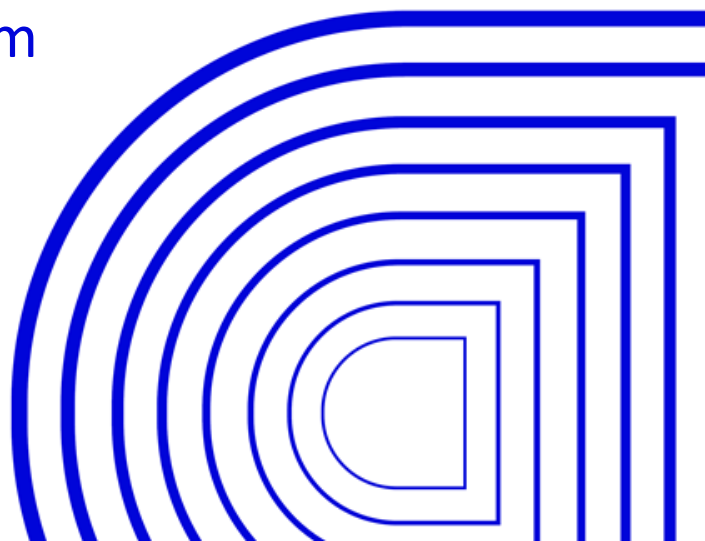

Rok 2020 był dla nas – tak jak dla wszystkich – rokiem trudnych wyzwań.

Pandemia COVID 19 sprawiła, że musieliśmy zrezygnować z niektórych zaplanowanych działań, inne ograniczyć, zmienić harmonogram, formy pracy.

Mimo trudności staraliśmy się działać i myśleć pozytywnie. Dzięki temu rok 2020 zakończyliśmy otwarciem na przyszłość: zaplanowaliśmy nasze działania do 2023 roku i zaczęliśmy przygotowywać ogólnopolski program mający poprawić sytuację dzieci.

O szczegółach piszemy w dalszej części raportu.

NASZA ODPOWIEDŹ NA COVID-19

Pandemia dramatyczna zmieniła sytuację dzieci, ich rodziców oraz osób pracujących z dziećmi. Konsekwencje: zamknięcie żłobków, przedszkoli i szkół, ograniczone możliwości kontaktów z rówieśnikami, przymusowe pozostawanie w domach wpłynęły negatywnie na dobrostan psychiczny, fizyczny i intelektualny dzieci, a także na ich relacje społeczne.

Szukaliśmy rozwiązań, które mogłyby pomóc dzieciom i wesprzeć dorosłych.

Naszą szybką odpowiedzią były materiały dla rodziców odpowiadające na ich pytania, wątpliwości i problemy. Równolegle zaczęliśmy myśleć o rozwiązaniach długofalowych – zmieniających dotychczasowe podejście pedagogiczne.

NASZA ODPOWIEDŹ NA COVID-19

1. Program „Dzieci mają wychodne”

Rozpoczęliśmy prace nad przygotowaniem programu skierowanego do rodziców i osób pracujących z dziećmi (od żłobka do wczesnych klas podstawowych). Program jest odpowiedzią na fatalny stan psychofizyczny dzieci i brak warunków do prawidłowego rozwoju. Program „Dzieci mają wychodne” ma dać szansę dzieciom na rozwój w kontakcie z przyrodą.

Najważniejsze cele Programu:

- Chcemy zwiększyć świadomość nauczycieli, rodziców i decydentów w gminach dotyczącą znaczenia edukacji w naturalnym środowisku dla prawidłowego rozwoju dzieci
- Chcemy spowodować, żeby wszystkie dzieci w Polsce co najmniej raz w tygodniu miały kilkugodzinne zajęcia w otoczeniu przyrodniczym
- Dostarczymy wiedzę i przykłady organizacyjne, które umożliwią organizowanie w każdej placówce dla dzieci stałych, regularnych kilkugodzinnych zajęć edukacyjnych w środowisku naturalnym, niezależnie od pogody.

NASZA ODPOWIEDŹ NA COVID-19

2. Wsparcie dla rodziców – felietony

Od kwietnia 2020 r., w odpowiedzi na zgłaszane do nas pytania, wątpliwości i problemy rodziców, których pandemia wybiła z codziennego rytmu pracy i kontaktów z dziećmi i którzy nie radzili sobie emocjonalnie z nową sytuacją – cyklicznie publikowaliśmy w Aktualnościach na naszej stronie www.frd.org.pl i na Facebooku felietony „Kwarantanna z dziećmi” – rodzaj miniporadnika dla rodziców.

6

Tematy poszczególnych felietonów:

- Jak pomóc sobie i dzieciom w przyzwyczajeniu się do kwarantanny,
- Czas,
- Bezpieczeństwo,
- Kontakt,
- Reguły,
- Robić nie myśleć,
- Odpowiedzialność nie obowiązek,
- Czułość.

W maju 2020 r. opublikowaliśmy felieton [Nie-wielkie otwarcie czyli jak zorganizować pracę placówek dla małych dzieci w okresie pandemii](#).

Autorką wszystkich tekstów jest Monika Rościszewska-Woźniak.

NASZA ODPOWIEDŹ NA COVID-19

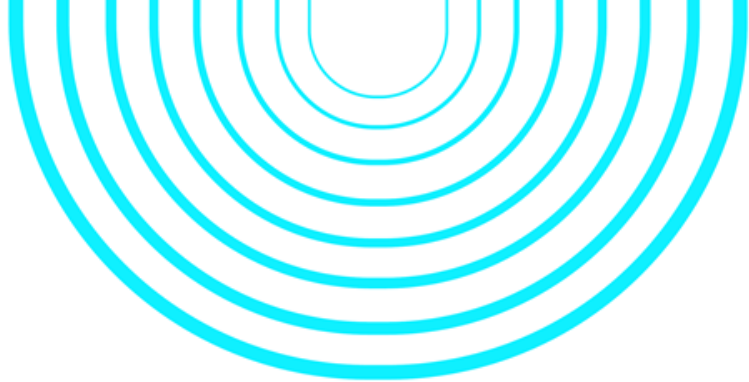
3. Opowieści Taty

Na naszym Facebooku powstał cykl „Opowieści Taty” – opisujących doświadczenia pandemiczne rodzica małych dzieci.

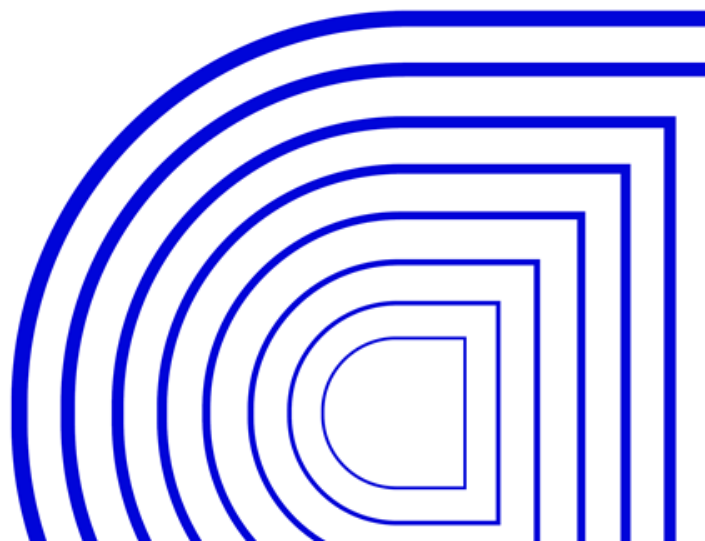
Tematy dyktowały codzienne sytuacje: ● Wenusy kwarantanny, ● Pytania, ● Tatoo, ● Podwórko, ● Z widokiem na cztery ściany, ● Znad książki, ● Audiobook, ● Rada, ● Opowiadanie, ● Janek, ● Jagoda.

Tak powstał cykl prześmiesznych, zaskakujących, mądrych, rozbrajających i pełnych miłości opowiastek, które zdobyły grono wiernych czytelników.

Autorem tekstów jest Dominik Kmita

PROGRAMY

Jakość od początku

CEL PROGRAMU

poprawa jakości żłobków, klubów dziecięcych i dziennych opiekunów dzięki stworzeniu standardów wraz z narzędziami pozwalającymi na ewaluację jakości pracy instytucji zajmujących się dziećmi do 3 lat.

JAKOŚĆ OD POCZĄTKU jest pierwszym tego typu programem w Polsce i ma charakter innowacji społecznej.

Jakość od początku

DZIAŁANIA W 2020 ROKU

- wzbogacanie w nowe treści portalu edukacyjnego www.najmlodsi.org.pl zawierającego *Standardy jakości opieki i edukacji dzieci do lat 3*;
- adaptacja szkoleń i materiałów dla kadry do możliwości edukacji online;
- opracowywanie systemu ewaluacji jakości pracy z dziećmi w placówkach.

CEL PROGRAMU

pokazanie jak można zagospodarować **przedszkolne place zabaw** tak, by dzieci mogły wspólnie prowadzić projekty badawcze na dworze.

Partnerem programu „Śmiały ogród” jest **Przedszkole nr 132** w Warszawie.

DZIAŁANIA W 2020 ROKU

1. Zajęcia z dziećmi w Śmiałym Ogrodzie

Pomimo pandemii przedszkola przez kilka miesięcy były otwarte. Dzięki temu dzieci mogły eksperymentować w miejscach edukacyjnych: WODA, MAJSTERKOWANIE, BUDOWANIE, OGRÓD, a nauczycielki zebrać i opracować dokumentację pracy i zabaw dzieci.

Zagadnienia, z którymi mierzyły się dzieci

- Jak działają narzędzia typu wkrętak? Jak dobrać końcówki, żeby pasowały do śruby?
- Jak przykręcić pompę?
- Skąd płynie ta woda? Jak się oczyszcza? Co jest w dziurze?
Jak uszczelnić filtr do wody?
- Jak pompować? Próbujemy swojej siły i precyzyjnego ruchu.
Uczymy się, żeby nie zepsuć pompy i żeby potem nauczyć innych.
- Jak uszczelnić ciekące korytka? Czy szybciej jest gdy robimy wspólnie i pomagamy sobie?
- Jak zatykać i odtykać korki? Jak współdziałać, gdy są różne pomysły?
- Jak oszczędzać wodę, która „ucieka”? Jak zrobić rzekę? Jak zrobić jezioro?
Jak zrobić tamę? Ile wody przerwie tamę? Jak ją naprawić?

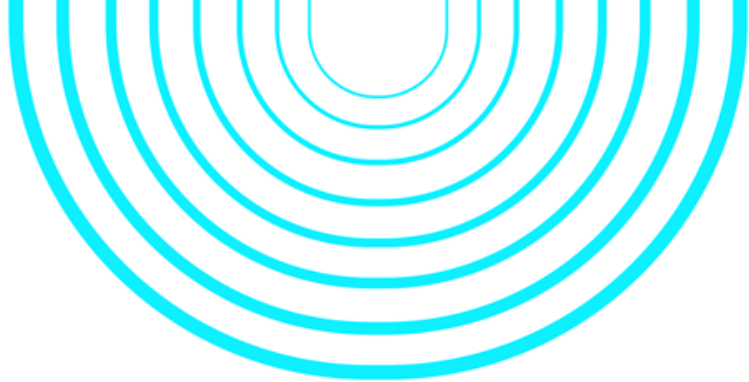
2. Przygotowanie poradnika on-line

Poradnik Śmiały Ogród przedstawia krok po kroku etapy tworzenia naturalnego placu zabaw dla dzieci. Znajdują się w nim:

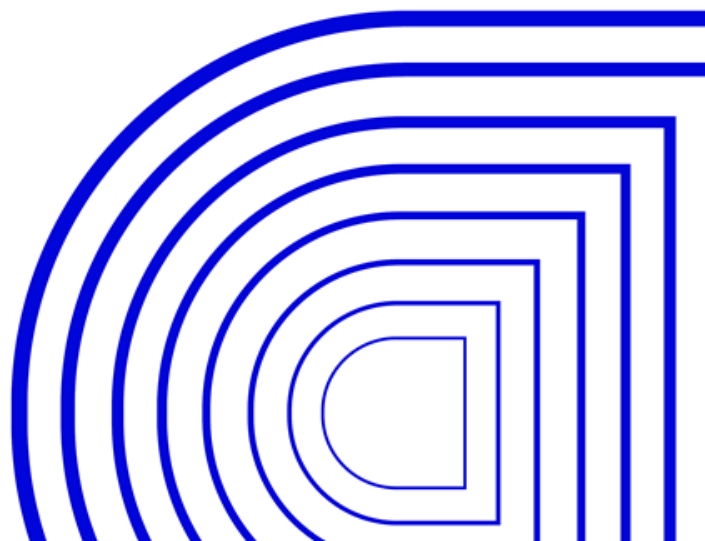
- argumenty za tworzeniem naturalnych ogrodów dla dzieci
- propozycje dotyczące osób, które mogą pomóc przy planowaniu i budowaniu Śmiałego Ogrodu
- wyliczenia potrzebnych środków finansowych
- instrukcje dotyczące bezpiecznego korzystania ze Śmiałego Ogrodu
- metodyka pracy nauczycielek/li i przykładowe zajęcia z dziećmi
- wzory dokumentów

Poradnik zawiera też plany architektoniczne, zdjęcia i filmiki, powstałe zarówno na etapie budowania Śmiałego Ogrodu, jak i podczas zajęć.

PROJEKTY

PROJEKT: Podniesienie kompetencji przedstawicieli podmiotów tworzących i prowadzących instytucje opieki nad dzieckiem do lat 3

W 2020 roku w partnerstwie z Funduszem Rozwoju Regionalnego Polska Wschodnia rozpoczęliśmy realizację dwóch bliźniaczych projektów:

Podniesienie kompetencji przedstawicieli podmiotów tworzących i prowadzących instytucje opieki nad dzieckiem do lat 3

w dwóch województwach: kujawsko-pomorskim oraz pomorskim

16

CEL:

zwiększenie wiedzy i umiejętności w zakresie form opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 przedstawicieli władz samorządowych, pracowników jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za rozwój form opieki nad dziećmi do lat 3 oraz przedstawicieli podmiotów niepublicznych prowadzących/planujących prowadzenie instytucji opieki nad dziećmi do lat 3.

PROJEKT: Podniesienie kompetencji przedstawicieli podmiotów tworzących i prowadzących instytucje opieki nad dzieckiem do lat 3

DZIAŁANIA W 2020 ROKU

1. Scenariusze szkoleń oraz materiały edukacyjne

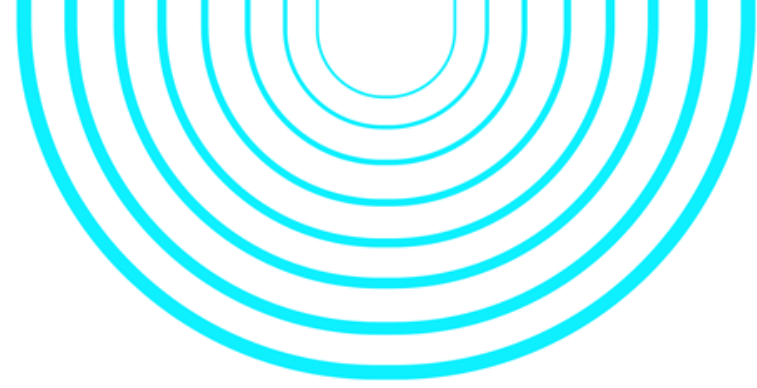
Tematyka szkoleń: zasady tworzenia, prowadzenia i finansowania instytucji opieki dla dzieci do lat 3, standardy jakości opieki i wspierania rozwoju dzieci do lat 3, włączanie dzieci z niepełnosprawnościami lub wymagającymi szczególnej opieki, zarządzanie jakością w instytucjach opieki i edukacji dla dzieci do lat 3, metodyka pracy z małymi dziećmi, żywienie i organizacja posiłków sprzyjające zdrowiu.

17

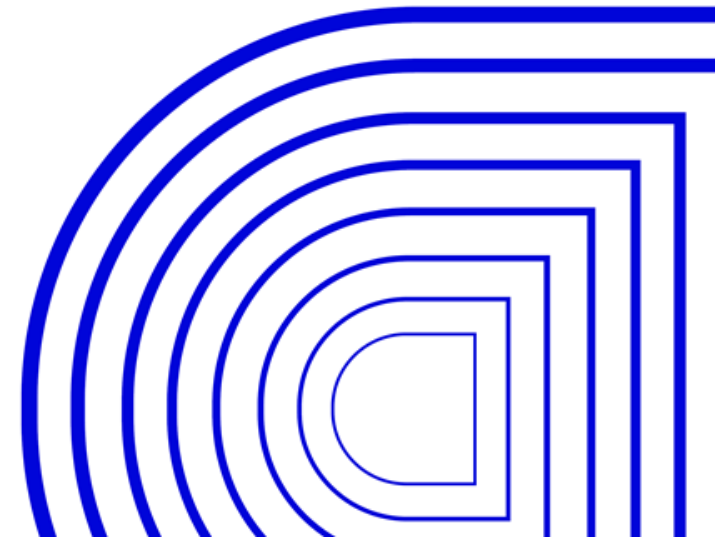
2. Szkolenia

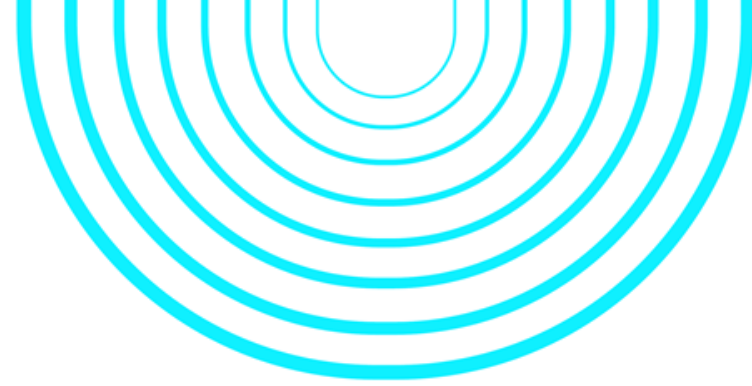
Dwie grupy szkoleniowe , po jednej z każdego województwa – łącznie 22 osoby przeszły przez cały cykl szkolenia, złożony ze szkolenia stacjonarnego (2 dni) oraz online (3 dni).

Ze względu na pandemię realizacja obu projektów została zawieszona.

INNE DZIAŁANIA

Kwalifikacje rynkowe

Wnioski o włączenie do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK) kwalifikacji rynkowych:

1. Animowanie grup zabawowych
2. Wspieranie jakości opieki i edukacji w placówkach dla dzieci do lat 3

1. Kwalifikacja rynkowa: „Animowanie grup zabawowych”

Wniosek o włączenie „Animowania grup zabawowych” złożyliśmy w 2019 roku. W 2020 r. trwał spór kompetencyjny między Ministerstwem Rodziny Pracy i Polityki Społecznej (MRPiPS) a Ministerstwem Edukacji Narodowej (MEN), dotyczący tego, które ministerstwo ma właściwości do rozpatrzenia naszego wniosku o włączenie do ZSK kwalifikacji rynkowej wraz z wnioskiem o nadanie uprawnienia do certyfikowania tej kwalifikacji. Zgodnie z ustawą o ZSK niezbędne jest rozstrzygnięcie sporu kompetencyjnego, które dokonywane jest na zasadach ogólnych przez Prezesa Rady Ministrów.

Do końca 2020 r. nie znaliśmy rozstrzygnięcia sporu.

20

2. Kwalifikacja rynkowa: „Wspieranie jakości opieki i edukacji w placówkach dla dzieci do lat 3”

CEL

Podnoszenie jakości opieki i edukacji w placówkach dla dzieci do lat 3.

21

Włączenie kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji umożliwiłoby formalne wsparcie w zakresie:

- naprawy nieprawidłowości w funkcjonowaniu placówki
- przygotowania programu podnoszenia jakości opieki i edukacji
- tworzenia zasad funkcjonowania nowo powstających placówek

2. Kwalifikacja rynkowa: „Wspieranie jakości opieki i edukacji w placówkach dla dzieci do lat 3”

DZIAŁANIA W 2020 ROKU

Przy wsparciu Instytutu Badań Edukacyjnych:

- przygotowaliśmy opis kwalifikacji „Wspieranie jakości opieki i edukacji w placówkach dla dzieci do lat 3”;
- zorganizowaliśmy seminarium konsultacyjne dla przedstawicieli samorządów, osób prowadzących placówki opiekuńczo-edukacyjne dla dzieci do lat 3 oraz naszych trenerów;
- złożyliśmy do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wniosek o włączenie „Wspierania jakości opieki i edukacji w placówkach dla dzieci do lat 3” do ZSK.

22

W grudniu 2020 r. otrzymaliśmy informację, że nasz wniosek został rozpatrzony negatywnie.

DZIAŁANIA W 2020 ROKU

PROGRAMY

1. „Kompetentne przedszkolaki”

W ramach programu od 15 lat prowadzimy punkty przedszkolne w wiejskich gminach powiatu przeworskiego i jarosławskiego w województwie podkarpackim.

W 2020 roku Instytut Komeńskiego prowadził 22 Niepubliczne Punkty Przedszkolne „Kompetentne Przedszkolaki” w 3 gminach: Jawornik Polski (powiat przeworski) oraz Rokietnica i Wiązownica (powiat jarosławski) w województwie podkarpackim. Na bezpłatne zajęcia uczęszczało 336 dzieci w wieku 3 do 6 lat.

Pracujemy w oparciu o program pracy z dziećmi „Dobry Start Przedszkolaka” autorstwa Moniki Rościszewskiej-Woźniak. W pracę punktów angażujemy rodziców, którzy podczas zajęć pełnią – jako wolontariusze – rolę asystentów nauczycieli.

2. „TRAnsitions Children and Kindergarten”

Liderem projektu jest Uniwersytet Jagielloński, w projekcie biorą udział partnerzy z Belgii i Włoch oraz Instytut Komeńskiego.

Cel: wymiana doświadczeń i wypracowanie metodyki wsparcia nauczycieli wychowania przedszkolnego w pracy nad wyrównywaniem szans edukacyjnych z wykorzystaniem wideo-coachingu.

W 2020 r. odbyła się konferencja on-line podsumowująca program, powstał moduł szkoleniowy dla trenerów i pakiet metodyczny dotyczący wideo-coachingu we wczesnej edukacji.

3. „BECERID”

Liderem projektu jest Uniwersytet w Ghent (Belgia), partnerami są ośrodki uniwersyteckie z Polski (UW, APS oraz Instytut Komeńskiego), Holandii i Portugalii.

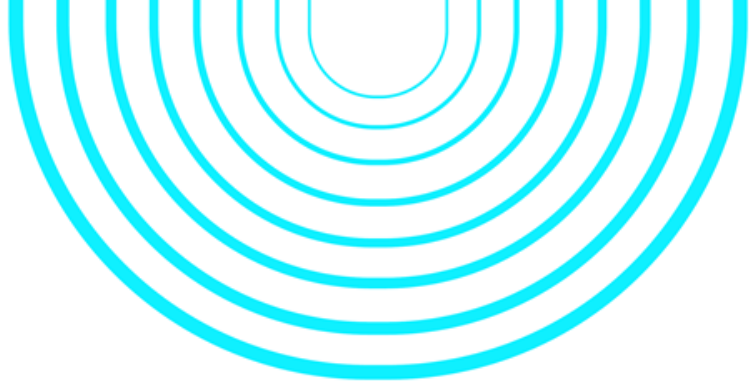
W ramach projektu w każdym kraju powstał blog dla rodziców i profesjonalistów pracujących z małymi dziećmi.

W 2020 r. na polskim blogu zatytułowanym „**Czym skorupka – rzetelnie o małym dziecku**” (<http://www.czymskorupka.edu.pl/>) koncentrującym się na rozwoju i edukacji dzieci w wieku 0-3 lata, powstało 50 nowych wpisów. Autorkami 12 wpisów były przedstawicielki Instytutu Komeńskiego.

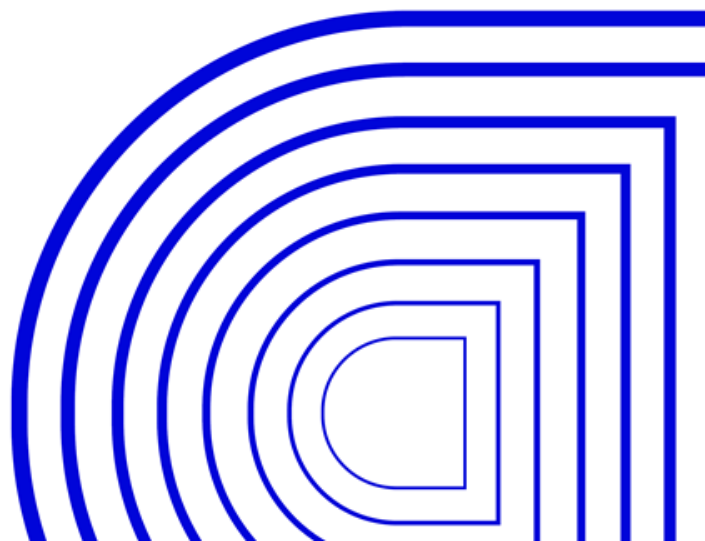
Dziękujemy Sponsorom

Bernard Van Leer Foundation
Cetes Cosmetics Poland Sp. z o.o.
Fundacja MoneyGram
EU Program ERASMUS+
Darowizny i wpłaty 1%

ZESPÓŁ FUNDACJI

POŻEGNANIE

W październiku 2020 r. pożegnaliśmy profesora Adama Frączka. Był pierwszym przewodniczącym Rady Fundacji i pełnił tę funkcję przez blisko dwadzieścia lat.

Towarzyszył nam wiernie, krytycznie i serdecznie.

Panie Profesorze – bardzo nam Pana brakuje...

Rada

Prof. Adam Frączek – honorowy członek Rady

Joanna Popławska – przewodnicząca Rady

Michał Lachert

Jolanta Turek

Maciej Wojtyszko

Małgorzata Żytko

Zespół

Monika Rościszewska-Woźniak – prezes Zarządu

Teresa Ogrodzińska – wiceprezes Zarządu

Dominik Kmita – członek Zarządu

Ewa Rościszewska – koordynator

**fundacja
rozwoju dzieci**

im. Jana Amosa Komeńskiego

Zapraszamy na naszą stronę: www.frd.org.pl

i naszego facebooka: <https://www.facebook.com/FundacjaRozwojuDzieci>